

¡Aprender holandés es fácil!

Guía de la gramática neerlandesa
para hispanohablantes

¡Aprender holandés es fácil!

Guía de la gramática neerlandesa
para hispanohablantes

Jan van den Akker
Carolina Santana

Schrijvers: Jan van den Akker; Carolina Santana

Coverontwerp: Jan van den Akker

ISBN: 9789464187007

© 2021, J.H.A. van den Akker, E.K. Santana Aliaga

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a database or retrieval system, or published, in any form or in any way, electronically, mechanically, by print, photo print, microfilm or any other ways without prior written permission by the authors.

¿Para quién es este libro?

El neerlandés es hablado por unos 25 millones de personas en los Países Bajos¹ (y las Antillas Neerlandesas), el norte de Bélgica (Flandes) y en Surinam. Uno puede tener varias razones para querer aprender holandés, como estudio, trabajo, inmigración, o familia.

Hoy en día hay más material disponible en español para aprender holandés que antes en forma de libros y sitios web. A menudo se centran en los principiantes que comienzan a estudiar la lengua neerlandesa y el desarrollo de sus habilidades iniciales de hablar y escribir, más que discutir temas de la gramática en profundidad. Un libro de cursos se divide en diferentes unidades y muchas veces se distribuye los temas gramaticales en pequeñas partes sobre ellas. El estudiante se pierda en buscar la conexión entre estas partes gramaticales sin tener una visión panorámica de dónde vienen y qué relación tienen. Pues, quedan muchas preguntas en el estudiante, quitándole el interés en seguir. Los cursos para extranjeros en los Países Bajos (o Bélgica) se imparten en neerlandés o en inglés, pero rara vez en español. Además, los participantes en un curso de neerlandés vienen de diferentes partes del mundo con diferentes idiomas, desde el árabe hasta el zulú. Resulta imposible para el profesor explicar la lengua neerlandesa a cada alumno en su propio idioma. Debido a estos problemas, al final el alumno no aprende bien la lengua.

Esta *Guía de Gramática Neerlandesa para Hispanohablantes* está pensada como un libro de referencia o de estudio para hispanohablantes que son principiantes o tienen algo de conocimiento del holandés o simplemente para aquellos que les gusta el idioma. También, recomendamos este libro a profesores que enseñan el holandés como segunda lengua. La intención es dar a los usuarios con este libro una visión general comprensible del sistema gramática y la construcción de la lengua con las interrelaciones entre los elementos gramaticales. Es importante que esto se explique desde el punto de vista hispanohablante, enfatizando las diferencias y similitudes entre los dos idiomas. Consistentemente, los conceptos y reglas se explican con numerosos ejemplos tanto en español como en holandés.

El libro comienza con un resumen de la pronunciación y la ortografía. El libro da algunas pautas para la pronunciación del holandés. La ortografía se explica en detalle con su reglas y reglitas, ya que la escritura muchas veces es diferente a la pronunciación. Se explican los elementos gramaticales, es decir, tipos de palabras (artículos, pronombres, sustantivos, adjetivos, adverbios, conjunciones y verbos) y la construcción correcta de una frase principal y de una frase subordinada.

¡Buena suerte!

¹ Por razones históricas, se refiere muchas veces al país como ‘Holanda’, aunque sólo forma una parte de los Países Bajos. A pesar de esta ambigüedad, en español es correcto usar el vocablo ‘holandés’ para referirse al idioma neerlandés.

Voor wie is dit boek?

Nederlands wordt gesproken door ongeveer 25 miljoen mensen in Nederland (en de Nederlandse Antillen), het noorden van België (Vlaanderen) en in Suriname. Men kan verschillende redenen hebben om Nederlands te willen leren, zo studie, werk, immigratie, of familie.

Er is tegenwoordig meer Spaanstalig materiaal om Nederlands te leren beschikbaar dan vroeger in de vormen van boeken en websites. Deze richten zich vaak op beginnende cursisten en de ontwikkeling van hun eerste spreek- en schrijfvaardigheden en minder op het uittrekkende van grammaticale onderwerpen. Een cursusboek bestaat uit diverse hoofdstukken en vaak wordt de grammatica in stukjes over deze verdeeld. De cursist verliest zich dan snel in de wirwar van grammaticale onderdelen, vanwaar deze komen, welke connectie deze hebben en hoe ze passen in het grammaticale raamwerk. Dus blijft de cursist achter met veel onbeantwoorde vragen en verliest langzaam zijn interesse. Cursussen voor anderstaligen in Nederland (of België) worden in het Nederlands of in het Engels gegeven, maar zelden in het Spaans. Ook hebben deelnemers aan een cursus Nederlands vaak een diverse taalachtergrond, van Arabisch tot Zoeloe, en kan de cursusleider onmogelijk alle verschillen tussen Nederlands en elke taal apart aan de verschillende cursisten uitleggen. Als gevolg van deze problemen leert de cursist uiteindelijk niet goed te taal.

Deze *Gids van de Nederlandse Grammatica voor Spaanstaligen* is bedoeld als naslagwerk, als studieboek voor Spaanstaligen die wat Nederlands kennen of aan het leren zijn, of gewoon voor diegenen die taal leuk vinden. Ook bevelen we het boek aan voor degenen die Nederlands als tweede taal onderwijzen. De bedoeling is om de gebruikers van dit boek een begrijpelijk overzicht te geven van de systematiek in de grammatica en zinsconstructies in de taal en van de onderlinge samenhang van de diverse onderdelen van de grammatica. Belangrijk is dat dit gebeurt vanuit de gedachte van een Spaanstalige, waarbij verschillen tussen en overeenkomsten tussen de twee talen benadrukt worden. Consequent worden de begrippen en regels met talloze voorbeelden uitgelegd in zowel het Spaans als het Nederlands.

Het boek begint met een samenvatting van de uitspraak en spelling. Een boek geeft een aantal richtlijnen voor de uitspraak van het Nederlands. De spellingsregels en -regeltjes worden uitgelegd in detail, want spelling en uitspraak komen vaak niet overeen. De onderdelen van de grammatica behandeld, dat wil zeggen de woordsoorten (lidwoorden, voornaamwoorden, naamwoorden, bijwoorden, voegwoorden en werkwoorden) en de juiste woordvolgorde in de opbouw van hoofd- en bijzinnen.

Veel succes!

Contenido

¿PARA QUIÉN ES ESTE LIBRO?	1
CONTENIDO.....	3
1 ALFABETO, ORTOGRAFÍA Y PRONUNCIACIÓN.....	5
1.1 Alfabeto (alfabet)	5
1.2 Pronunciación (uitspraak)	5
1.3 Sílabas (lettergrepen), vocales (klinkers) y consonantes (medeklinkers).....	12
1.4 Sílabas tónicas (beklemtoonde lettergrepen).....	15
1.5 Palabras de otras lenguas (leenwoorden).....	17
1.6 Acentos gráficos y apóstrofe (accenttekens en apostrof).....	18
1.7 Palabras con letra mayúscula (woorden met hoofdletters).....	20
2 SUSTANTIVOS, ARTÍCULOS Y ADJETIVOS	22
2.1 Artículos (lidwoorden); el sustantivo	22
2.2 Plural (meervoud)	24
2.3 Diminutivos (verkleinwoorden).....	25
2.4 Adjetivos (bijvoeglijke naamwoorden).....	27
2.5 Grados comparativos (trappen van vergelijking)	28
2.6 Sustantivos compuestos (samengestelde woorden).....	30
3 VERBOS (PRESENTE) Y PRONOMBRES PERSONALES	32
3.1 El presente (tegenwoordige tijd)	32
3.2 Algunos verbos comunes (enkele veelgebruikte werkwoorden).....	34
4 PREPOSICIONES, ADJETIVOS E INTERROGATIVOS.....	36
4.1 Preposiciones (voorzetsels).....	36
4.2 Adverbios (bijwoorden).....	36
4.3 Interrogativos (vraagwoorden)	37
4.4 El orden de las palabras (parte 1)	38
5 EL USO DE 'ER'	39
6 NEGACIÓN; PRONOMBRE INDETERMINADO	42
6.1 Negación (ontkenning).....	42
6.2 Pronombres indeterminados	42
7 TIEMPOS Y OTROS TEMAS DEL VERBO	44
7.1 Tiempos de pretérito (verleden tijden).....	44
7.2 Infinitivos con y sin 'te'	50
7.3 Pluscuamperfecto	53

7.4	Futuro y condicional	53
7.5	El orden de las palabras (parte 2)	55
7.6	Imperativo (gebiedende wijs)	58
7.7	Gerundio (onvoltooid deelwoord) y ‘aan het’	59
7.8	Verbos de posición	60
7.9	Verbos compuestos (samengestelde werkwoorden)	60
7.10	Verbos con preposiciones fijas	63
7.11	Voz activa y pasiva (bedrijvende en lijdende vorm)	63
7.12	Subjuntivo (aanvoegende wijs)	66
7.13	Los verbos worden y laten	66
8	LOS PRONOMBRES.....	68
8.1	Pronombres personales (persoonlijke voornaamwoorden)	68
8.2	El orden de las palabras (parte 3)	71
8.3	Pronombres posesivos (bezittelijke voornaamwoorden)	73
8.4	Pronombres reflexivos (wederkerende voornaamwoorden)	74
9	ORACIONES COMPUESTAS Y CONJUNCIONES.....	77
9.1	Frases principales y frases subordinadas	77
9.2	El orden de las palabras (parte 4)	78
9.3	Pronombres relativos (betrekkelijke voornaamwoorden)	79
9.4	El orden de las palabras (parte 5)	80
9.5	Uso de la coma (gebruik van de komma)	81
ANEXO A	NUMERALES	83
ANEXO B	LA FECHA Y LA HORA	85
ANEXO C	PREPOSICIONES.....	87
ANEXO D	ADVERBIOS.....	92
ANEXO E	VERBOS IRREGULARES.....	94
ANEXO F	EL ORDEN DE LAS PALABRAS EN UNA FRASE PRINCIPAL	97

1 Alfabeto, ortografía y pronunciación

1.1 Alfabeto (alfabet)

Het Nederlands alfabet bestaat uit de volgende letters:

El alfabeto neerlandés consiste de las siguientes letras:

Letter <i>Letra</i>	Uitspraak in Nederlands <i>Pronunciación en neerlandés</i>	Letter <i>Letra</i>	Uitspraak in Nederlands <i>Pronunciación en neerlandés</i> ►1
A	aa	O	oo
B	bee	P	pee
C	cee	Q	kuu
D	dee	R	er
E	ee	S	es
F	ef	T	tee
G	gee	U	uu
I	ie	V	vee
J	jee	W	wee
K	kaa	X	iks
L	el	Y	ij (ie-grek)
M	em	Z	zet
N	en		

1.2 Pronunciación (uitspraak)

Voor Spaanstaligen levert het leren van de juiste uitspraak problemen op, omdat een aantal Nederlandse klanken niet in met Spaanse overeenkomen. Deze ‘nieuwe’ klanken moeten van begin af aan goed geleerd worden. Eenmaal slecht aangeleerd is een foute uitspraak moeilijk af te leren. In tegenstelling tot het Spaans, is het Nederlands **niet fonetisch**, d.w.z. het woord wordt vaak anders gespeld dan het uitgesproken wordt.

*Para las personas hispanohablantes aprender la pronunciación resulta un problema porque varios sonidos neerlandeses no corresponden a sonidos de español. Se debe aprender bien estos sonidos desde el principio. Una vez aprendido mal, es difícil desacostumbrarse de la pronunciación errónea. A diferencia del español, la lengua neerlandesa **no es fonética** (es decir, muchas veces se pronuncia una palabra diferente que su ortografía).*

Het is belangrijk verschil te maken in de spreektaal tussen ‘lange klinkers’ en ‘korte klinkers’. Het Nederlands heeft veel woorden die verschillen in betekenis, maar in schrijfwijze alleen in de klinker verschillen, bijvoorbeeld ‘zak’ (*bolsa*) en ‘zaak’ (*cosa*;

negocio). We raden aan om de juiste uitspraak te leren de mp3-bestanden te beluisteren die men kan downloaden via de website www.spaansvooriedereen.net. Hieronder volgen enige voorbeelden.

Es importante diferenciar en la lengua hablada entre palabras con ‘vocales largas’ y ‘vocales cortas’. El neerlandés tiene muchas palabras que difieren sólo en la vocal, por ejemplo, ‘zak’ (bolsa) y ‘zaak’ (cosa, negocio). Recomendamos practicar la pronunciación correcta escuchando los archivos mp3 que se puede descargar en el sitio web www.spaansvooriedereen.net. Aquí unos cuantos ejemplos.

Pronunciación de las vocales (uitspraak van de klinkers) ►2

Uitspraak in Nederlands Pronunciación en neerlandés		Uitspraak in het Spaans Pronunciación en español	
	Voorbeeld (ejemplo)		Ejemplo
a	rat (<i>rata</i>) ²	a	<i>hola</i>
aa	kaas (<i>queso</i>) - waar (<i>donde</i>) ³	--	
e	bed (<i>cama</i>) - zeggen (<i>decir</i>)	e	<i>él, ver</i>
ee	heet (<i>muy caliente</i>)	--	
ie ⁴	wiel (<i>rueda</i>)	i	<i>hilo</i>
i	pit (<i>grano, pepita</i>)	--	
o	dor (<i>seco</i>) ⁵	o	<i>por</i>
oo	boot (<i>barco</i>) - voor (<i>ante; por</i>) ⁶	--	
oe	boer (<i>campesino</i>)	u	<i>muro</i>
u	nul (<i>cero</i>)	--	
uu	buur (<i>vecino</i>) - buren (<i>vecinos</i>)	--	
eu	neus (<i>nariz</i>) ⁷	--	
ui	ui (<i>cebolla</i>) – lui (<i>flojo</i>) ⁸	--	
ei - ij	lijst (<i>lista</i>) - ei (<i>huevo</i>) ⁶	--	
au – ou	goud (<i>oro</i>) - rauw (<i>crudo</i>)	au	<i>causa</i>

² De klank klinkt korter dan de Spaanse ‘a’ in ‘martes’. La pronunciación de la ‘a’ en holandés es aún más corta que la pronunciación de la ‘a’ española.

³ La pronunciación de la ‘aa’ suena en holandés un poco más largo que la ‘a’ en ‘Bogotá’ (se pronuncia como Bogotaaa).

⁴ En la gramática la ‘ie’ oficialmente se clasifica como ‘dubbelklank’ pero en este libro se considera como un ‘vocal larga’ (dado que la función de la ‘e’ es hacer el sonido de una ‘i’ más largo).

⁵ La pronunciación de la ‘o’ en holandés es aún más corta que la pronunciación de la ‘o’ en español.

⁶ El sonido ‘oo’ suene en holandés un poco más largo que la ‘o’ en ‘Gerona’ (como Gerooooona).

⁷ eu: No es “e-u” como en el español. No hay equivalente en español; es un sonido entre ‘e’ y ‘o’, Prepare la boca para decir una ‘e’ y entonces pronuncia una ‘o’.

⁸ ui: Trata de hacer la vocal “aula” mientras frunce los labios y presiona la lengua hacia abajo. Suene como entre los sonidos holandeses “ou” y “eu”.

ei/ij: Suene en español más o menos como la palabra ‘Eneida’

Uitspraak van de medeklinkers (*pronunciación de los consonantes*) ▶3

Klinker <i>Consonante</i>	Voorbeeld <i>Ejemplo</i>	Uitspraak <i>Pronunciación</i>
b, d, f, k, l, m, n, p, s, t,		Uitgesproken net als medeklinkers in het Spaans <i>Pronunciados igualmente a los consonantes en español</i>
c	Macedonië coca, Culemborg	Uitgesproken als in het Latijns-Amerikaanse Spaans <i>Se pronuncia como en español latino</i> voor (antes): a,e,i als (como) "s": voor (antes): o,u als (como) "k":
h	haai (<i>tiburón</i>)	Altijd aangeblazen uitgesproken (net als Engelse 'h') <i>Siempre se pronuncia soplando (como soplar una vela)</i>
g	goed (<i>bueno</i>)	Uitgesproken als de Spaanse "j" in Juan. <i>Se pronuncia como "j" española, como en Juan.</i> De Spaanse klank "g" (tussen g en k) net als in 'jugar' komt niet voor in het Nederlands. <i>El sonido "g" como en "jugar" no existe en neerlandés</i>
j	jeugd (<i>juventud</i>)	Como "y" en 'playa' o en 'yeso'
ng	lang (<i>largo</i>)	Como una 'n' + 'g' suave en español, pero pronunciado de manera nasal y, más como el sonido francés 'gn'
q	quotiënt (cociente)	De q komt altijd met e en 'u' erachter. Siempre va seguida por 'u'. Se pronuncia como "k" de 'kilo' o la 'qu' española
r	Rome	Klinkt als tussen de Spaanse 'r' y 'rr'. Aan het eind van een woord of voor een medeklinker klink meer als een Franse 'r' <i>Suene come entre del "r" y "rr" de español. Delante de una consonante o al final de palabra, se pronuncia más como una 'r' francesa</i>
v	Victor	Trilt tussen de lippen (niet uitspreken als Spaanse 'v') <i>Tratar de pronunciar el 'f', vibrando los labios.</i>
w	winkel (<i>tienda</i>)	Como el 'hu' en palabras como 'hueco' o palabras de la geografía latinoamericana, como 'Huari'
x	Mexico	Como "ks"
z	zee (<i>mar</i>)	Trilt tussen de lippen (niet uitspreken als Spaanse 'z') <i>Tratar de pronunciar el 's', con la lengua vibrando (como el sonido de la abeja volando, zzz)</i>
ch	lachen (<i>reir</i>)	Como "j" en español.
sch	school (<i>escuela</i>)	Combinación de los sonidos "s" y "j" en español